

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Brigity Chrástilové, v právní věci **žalobce: J. Š. ml.**, proti **žalované: Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem v Praze 5, Křížová 25, proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 6. 2004, č. X, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 10. 2006, č. j. 32 Cad 61/2004 - 128,

takto:

- I. Kasační stížnost **se odmítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce (dále též „stěžovatel“) se žalobou domáhal přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 25. 6. 2004, č. X, kterým byla zamítnuta stěžovatelova žádost o plný invalidní důchod pro nesplnění podmínek podle ustanovení § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Stěžovatel v žalobě požádal o ustanovení právního zástupce z řad advokátů, a to bezplatně. Krajský soud žádosti stěžovatele vyhověl a usnesením ze dne 6. 10. 2004, č. j. 32 Cad 61/2004 – 21, ustanovil stěžovateli zástupcem JUDr. Milana Jelínka, advokáta v Hradci Králové. Stěžovatel však již dne 10. 11. 2004 krajský soud požádal, aby zrušil ustanovení JUDr. Milana Jelínka jeho zástupcem, neboť v něj ztratil důvěru. Krajský soud nejprve stěžovateli přípisem ze dne 6. 1. 2005 sdělil, že neshledává důvodů pro tento krok, po dalším dopisu stěžovatele ze dne 2. 2. 2005 však ustanovení JUDr. Milana Jelínka usnesením ze dne 11. 2. 2005, č. j. 32 Cad 61/2004 – 41, zrušil a ustanovil stěžovateli zástupcem JUDr. Dušana Diviše, advokáta v Hradci Králové.

Ten dne 30. 3. 2005 doplnil stěžovatelovu žalobu. Dne 18. 5. 2005 však krajskému soudu sdělil, že vzhledem k tomu, že stěžovatel již nemá zájem, aby ho dále zastupoval, že na něj podal stížnost České advokátní komoře a přestal poskytovat jakoukoliv součinnost, již nadále nemůže stěžovatele zastupovat, a žádá proto o zrušení ustanovení zástupcem. S tímto sdělením JUDr. Dušana Diviše korespondoval i přípis stěžovatele krajskému soudu ze dne 9. 5. 2005, v němž uvedl, že je sice nepochybné, že v právní věci týkající se plného invalidního důchodu JUDr. Dušan Diviš neporušil žádnou svou povinnost, nicméně vzhledem k tomu, že stěžovatel na něj podal stížnost České advokátní komoře pro způsoby zastupování v jiné stěžovatelově právní věci vedené u Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou, nemá

již k JUDr. Dušanovi Divišovi důvěru. Později pak navrhl, aby mu krajský soud ustanovil zástupkyní JUDr. Marii Snášelovou, advokátku v Brně. Krajský soud na to reagoval usnesením ze dne 15. 3. 2006, č. j. 32 Ca 61/2004 - 75, jímž zrušil ustanovení JUDr. Dušana Diviše, ovšem zároveň nevyhověl stěžovatelu návrhu na ustanovení JUDr. Marie Snášelové, nýbrž stěžovatele vyzval, aby doložil opětovně své majetkové poměry. Následně pak ustanovil stěžovateli dalším usnesením ze dne 18. 5. 2006, č. j. 32 Cad 61/2004 - 93, JUDr. Ervína Perthena, advokáta v Hradci Králové.

JUDr. Ervín Perthen dne 20. 6. 2006 krajskému soudu sdělil, že studiem stěžovatelova spisu zjistil, že stěžovatel v návaznosti na své předchozí zkušenosti sdělil soudu, že pozbyl důvěry k advokátům Královehradeckého a Pardubického kraje. Vzhledem k tomu, že má sám sídlo v Hradci Králové, považoval při svém ustanovení za pravděpodobné, že i sám bude pro stěžovatele nedůvěryhodný, přesto činil veškeré úkony potřebné k poskytnutí právní služby. Stěžovatel se však nedostavil na konzultační schůzku a posléze písemně sdělil, že si nepřeje být JUDr. Ervínem Perthenem nadále zastupován, a to pro narušení nezbytné důvěry. Proto JUDr. Ervín Perthen požádal krajský soud, aby jeho ustanovení zrušil. Krajský soud této žádosti vyhověl a ustanovení JUDr. Ervína Perthena zástupcem stěžovatele usnesením ze dne 27. 7. 2006, č. j. 32 Cad 61/2004 - 121, zrušil. Zároveň stěžovatele poučil, že v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu není povinné právní zastoupení žalobce advokátem, poukázal na to, že má stěžovatel možnost se dát zastoupit jakoukoliv fyzickou osobou či advokátem na základě plné moci, k nimž bude mít důvěru. Upozornil stěžovatele rovněž na to, že svým dosavadním postupem způsobil značné průtahy v řízení. Konečně pak stěžovatel vyzval, aby ve lhůtě jednoho měsíce od doručení výzvy, pokud bude trvat na svém návrhu na ustanovení advokáta, sdělil soudu jméno advokáta, k němuž má důvěru, jinak bude jeho návrh zamítnut. Na tuto výzvu stěžovatel nereagoval.

Krajský soud proto usnesením ze dne 25. 10. 2006, č. j. 32 Cad 61/2004 - 130, návrh na ustanovení zástupce žalobci zamítl. V odůvodnění poukázal na ustanovení § 35 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), podle něhož může předseda senátu navrhopateli (žalobci), u kterého jsou splněny předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, na návrh ustanovit zástupce, jímž může být advokát. K ustanovení zástupce tedy může dojít při současném splnění dvou podmínek, a to jde-li o účastníka, u něhož jsou splněny podmínky pro osvobození od soudních poplatků, a současně je to potřeba k ochraně jeho práv. Krajský soud konstatoval, že podmínka první je v případě stěžovatele splněna, nikoliv však již podmínka druhá. Podle krajského soudu totiž stěžovatel svým chováním brání meritornímu projednání věci a neosvědčil ani potřebu právního zastoupení k hájení svých zájmů, neboť ač mu soud dosud vždy v jeho opakovaných žádostech o ustanovení advokáta vyhověl, stěžovatel se posléze vždy svým jednáním soudem poskytnuté ochraně účinně a úspěšně bránil. Usnesení krajského soudu bylo stěžovateli doručeno dne 3. 11. 2006.

Toto usnesení stěžovatel dne 14. 11. 2006 napadl kasační stížností, v níž poukazuje na to, že krajskému soudu opakovaně sdělil, že podle jeho názoru nemůže v jeho věci probíhat soudní řízení, protože až do vyřešení jeho stížností na advokáty a trestních oznámení nemá důvěru jak v advokacii, tak justici. Orgány činné v trestním řízení dosud konečně neuzavřely stěžovatelovo trestní oznámení mířící na konkrétního advokáta, personál České advokátní komory a senát Ústavního soudu. Je tak podle názoru stěžovatele logické, že si nemůže zajistit právní zastoupení pro narušení důvěry v advokacii. A tato důvěra nemůže být ani nahrazena tím, že mu soud ustanoví advokáta na náklady soudu.

Nejvyšší správní soud nejdříve zaměřil svou pozornost na to, zda je kasační stížnost stěžovatele schopna meritorního projednání. Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s. ř. s.“), a tuto kasační stížnost podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.).

Další podmínkou pro to, aby Nejvyšší správní soud mohl zkoumat případnou důvodnost kasační stížnosti, je její přípustnost. Podle ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. je kasační stížnost nepřipustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v ustanovení § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. Ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. vymezuje jako možné, a tedy přípustné, důvody podání kasační stížnosti tvrzenou

a) nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení,

b) vadu řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost,

c) zmatečnost řízení před soudem spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení, ve věci rozhodoval vyloučený soudce nebo byl soud nesprávně obsazen, popřípadě bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce,

d) nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, a

e) nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení.

Stěžovatelem udávaný důvod stížnosti proti neustanovení advokáta, tedy nedůvěra v advokacii a justici jako celek a z toho vyplývající požadavek, aby řízení před krajským soudem bylo přerušeno, nelze podle Nejvyššího správního soudu subsumovat pod kterýkoliv z výše vymezených přípustných důvodů kasační stížnosti.

Kasační stížnost stěžovatele tedy neshledal Nejvyšší správní soud za této situace nepřipustnou, a proto mu nezbylo než dle ustanovení § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 120 s. ř. s. kasační stížnost odmítnout.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že byl stěžovatelův návrh odmítnut, nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. února 2007

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu